

[Nyboe Andersen.]

ning på det område, og det kan tænkes, at et fremskridt af denne art vil være noget af det mest betydningsfulde, der kan opnås enighed om. Men der er jo også handelspolitiske problemer omkring en ændret arbejdsdeling mellem rige og fattige lande, som utvivlsomt bør gennemføres i en vis udstrækning, selv om man må erkende, at den nuværende situation med arbejdsløshed i i-landene ikke er den bedste baggrund for det.

Jeg ved godt, at det ikke er udenrigsministerens bord, men jeg vil alligevel indstille til regeringen, at Danmark medvirker til, at der på et nogenlunde tidligt tidspunkt under forhandlingerne bliver givet reelle tilbud til u-landene, så der virkelig kommer en dialog i gang. Det er jo sådan, at der også er noget, vi har brug for at få hos u-landene. Det er vigtigt for begge parter, både for dem og os, at der bl.a. bliver enighed om rimelige vilkår for de investeringer fra de rige lande, som naturligt finder sted og bør finde sted i u-landene, så vi virkelig kan få en samhandel og en udveksling af teknologi til gensidig fordel.

Vi oplevede for et øjeblik siden, at den socialdemokratiske ordfører, hr. Lasse Budtz, opfordrede regeringen til at følge det svenske eksempel, nemlig at man skulle stå op i Nairobi og meddele, at Sverige ville eftergive u-landene den gæld, de har fået til Sverige. Jeg er i den mærkelige situation, at jeg gerne vil opfordre regeringen til, at regeringen fastholder det standpunkt i den sag, som jeg ved regeringen havde så sent som i går. Der foreligger på vores bord her til morgen instruks for den danske repræsentation ved UNCTAD-4, og det fremgår af denne instruks, at det er det danske standpunkt, at man ikke skal gå ind i generelle gældseftergivelsesordninger, men at man skal forhandle sig frem til ordninger med enkelte lande alt efter de særlige forhold, der måtte være gældende fra land til land. Jeg finder, at dette standpunkt fra regeringens side er rigtigt, og jeg håber, at det vil blive fastholdt.

Det kan meget vel vise sig, at de nærmest kommende måneder eller ét eller to år bliver en skæbnsvanger periode, hvor det for lang tid fremefter vil blive afgjort, om forholdet mellem rige og fattige lande skal præges af

samarbejde eller udløse sig i en voldsom konfrontation med uoverskuelige konsekvenser også for verdens politiske stabilitet. Men indtil videre er vi i en situation, hvor det er uafklaret, hvad der kommer ud af kravene og planerne om en ny økonomisk verdensorden, og jeg synes egentlig, at det i den situation er ganske vanskeligt at føre en principiel debat om u-landsbistand. Det kan godt være, det er nyttigt, men jeg synes ikke, det er let, for sagen er jo, at man ikke uden videre kan regne med, at resultatet af de nuværende internationale drøftelser bare er noget, der kan lægges oven i vores u-landsbistand, og at den så i øvrigt fortsætter efter de gode gamle retningslinjer.

For at tage et eksempel: hvis det bliver til, at der skal ofres betydelige beløb på en eksportindtægtsstabiliseringsordning ad modum Stabexordningen, kan det da blive nødvendigt at skaffe disse beløb eller en del af disse beløb på den måde, at man til gengæld begrænser dele af den mere traditionelle u-landshjælp. Jeg er personligt ikke overbevist om, at man i årevis bare skal fortsætte efter uændrede principper med de store u-landsprojekter f.eks. inden for undervisning og sundhedsvæsen eller andre områder af infrastrukturen. Det kan meget vel vise sig at være en vigtigere og en mere konstruktiv politik at styrke, stabilisere, u-landenes eksport og dermed forbedre deres betalingsbalance og give dem selv større muligheder for i højere grad selv at klare finansieringen af opbygningen af den infrastruktur, de skal have.

Denne betragtning fører mig også til at sætte et vist spørgsmålstegn ved, om det er rigtigt bare at køre videre efter det gængse mønster med hensyn til den rullende femårsplanlægning. Danmark har forpligtet sig til så snart som muligt at yde en statslig u-landshjælp på 0,7 pct. af vort bruttonationalprodukt. Det er i orden. Det står venstre fuldt ud bag, og det er jo nu et mål, der synes at ville blive nået i 1979-80, altså ved slutningen af en hidtil gældende femårsperiode.

Nu foreslår regeringen i den nye femårsplan, at man bare føjer et nyt år til med den samme procentvise vækst i bevillingerne i faste priser, nemlig de knap 8 pct., som vi har kørt med i nogle år, og det vil i 1980-81 bringe bistanden op på 0,73 pct. af national-